

OCENIUIEMO

Gledališče

Samba lantana

Mestno gledališče ljubljansko

★★★★★

Na velikem odru MGL so v prevodu Alenke Klabus Vesel domišljeno uprizorili slovensko praižvedbo zapleteno zgrajene igre sodobnega avstralskega dramatika in scenarista Andrewa Bovella *Samba lantana* (*Speaking in Tongues*, 1996). Avtor je v uvodu k svoji najuspešnejši igri zapisal, da govori »o tem, kaj je v emocionalnem obnašanju prav in kaj narobe (...). In kako tisti, ki so si najbližji, prelamljajo zaobljube, medtem ko se med neznanca tkejo globoke vezi«.

Igra, ki se posveča vselej konfliktnim razmerjem med spoloma v zakonu in zunaj njega, prizadevanjem za uresničenje civilizacijsko vsiljenih idealov zakonske sreče, a tudi hrepenjem po dinamičnem preseganju doseženega, ustaljenega ter izmikljanju sreče zaradi strahu pred vklenjenostjo in statičnostjo trajnejših medčloveških vezi, nam z devetimi osebnimi ljubezenskimi izkušnjami uprizarja večno uganke negotovih in neulovljivih medosebnih razmerij, pred katero smo tolikokrat brez moči. Avtor uprizarja univerzalno stisko s simetrično vzporednostjo in zrcalno podobnostjo dvogovorov in situacij v realističnem prvem delu ter s fragmentarno natrga-

no pripovedno samogovorno-stjo protagonistov v sanjskem drugem delu in pojasnjevalno spominskim in celo forenzičnim raziskovanjem »prave« resnice v sintetično zaokroženem tretjem delu celote. Igro o hrepenenju po enkratni in absolutni ljubezni in strahu pred njo nam avtor podaja s stopnjevanim spodmikanjem realističnih prvin v smeri nereda v posameznikovi notranjosti in svetu okoli njega, ki ga ne moreta ne pojasniti in ne pomiriti niti psihiatrija niti kriminalistika. Režiserka Barbara Hieng Samobor je ob sodelovanju dramaturginje Eve Mahkovic in lektorja Martina Vrtačnika pregledno in natančno vodila zapleteno odsko dogajanje, mu z »rdečo nitjo« temperamentnega brazilskega plesa sambe (učitelj je bil Franci Vaupotič)

dajala človeško polnokrvnost prvinskega, telesnega, radoživega in neobvladljivega, s prvinami prepletanja dvogovorov, samogovorov, videa, telefoniranja, posnetkov telefonske tajnice ipd. pa zunanji obod globaliziranega nereda.

Za po višini in globini razgibano prizorišče, ki je omogočalo realistične in pomensko odprte odrske podobe (od notranjosti oguljene hotelske sobice do zunanosti zloslutne strme skale nad prepadom in zagonetnega duševnega labirinta), je poskrbel scenograf Darjan Mihajlovič Cerar, za sodobne socialno in značajsko prilagojene kostume pa Leo Kulaš. Smiselno izbrano in razpoložensko razčlenjeno glasbeno podporo je prispeval Drago Ivanuša, primerne svetlobne poudarke pa Branko Šulc.

Kvartet igralsko in plesno razigranih ter sproščenih protagonistov je v devetih značajskih različicah oživil prepričljivo univerzalno stisko sodobnega posameznika, razpetega med idealizirano predstavo o zaželenem medčloveškem razmerju ter nikoli zadovoljivo uresničitvijo. Sebastian Cavazza je najprej vzpostavil za spoznanje »uspešnejšega« zakonolomca Leona, nato nesrečnega Nicka, naključno poslednjo pričo pred skrivnostnim izginotjem psihiatrinje Valerie, ter se ponovno vrnil v dogajanje kot Leon, hladno distancirani kriminalist v zaslišanju Valerijinega negotovega moža Johna.

Nina Rakovec je najprej upodobila Leonovo uspešno in samozavestno ženo Sonjo, nato pa Neilovo neodzivno simpatijo ter Johnovo ljubimko Sarah, ki se vse življenje bolesto izmika oklepom trajnih zvez. Tina Potočnik je odigrala najprej od Sonje manj uspešno in samozavestno Jane, v drugem in tretjem delu pa je oživila trajno poškodovano psihiatrinjo Valerie, ki je v otroštvu doživela spolno zlorabo ter bila vse življenje zaznamovana z boleznim nezaupanjem do moških.

Jure Henigman je v prvem delu odigral Janinega moža Peta, ki ni prenesel ženine nezvestobe in jo je zapustil, v drugem delu je v video »pismih« odigral Neilovo brezpogojno in samopogubno ljubezen do begave Sarah, v tretjem pa negotovost in krivdo Valerijinega nezvestega moža Johna.

SLAVKO PEZDIR

